

Marts 2022

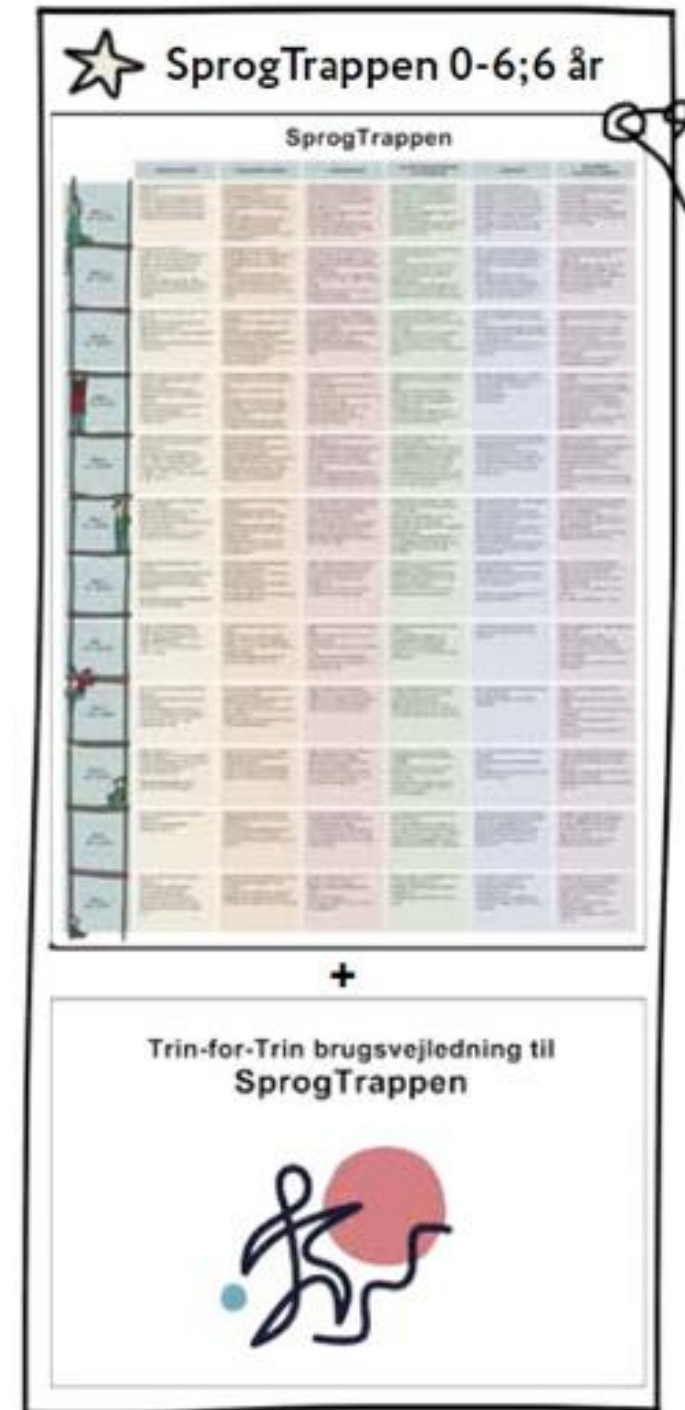
Fagligt Center
Børne- og Ungdomsforvaltningen

Baggrund om SprogTrappen i København

Hvad er SprogTrappen?

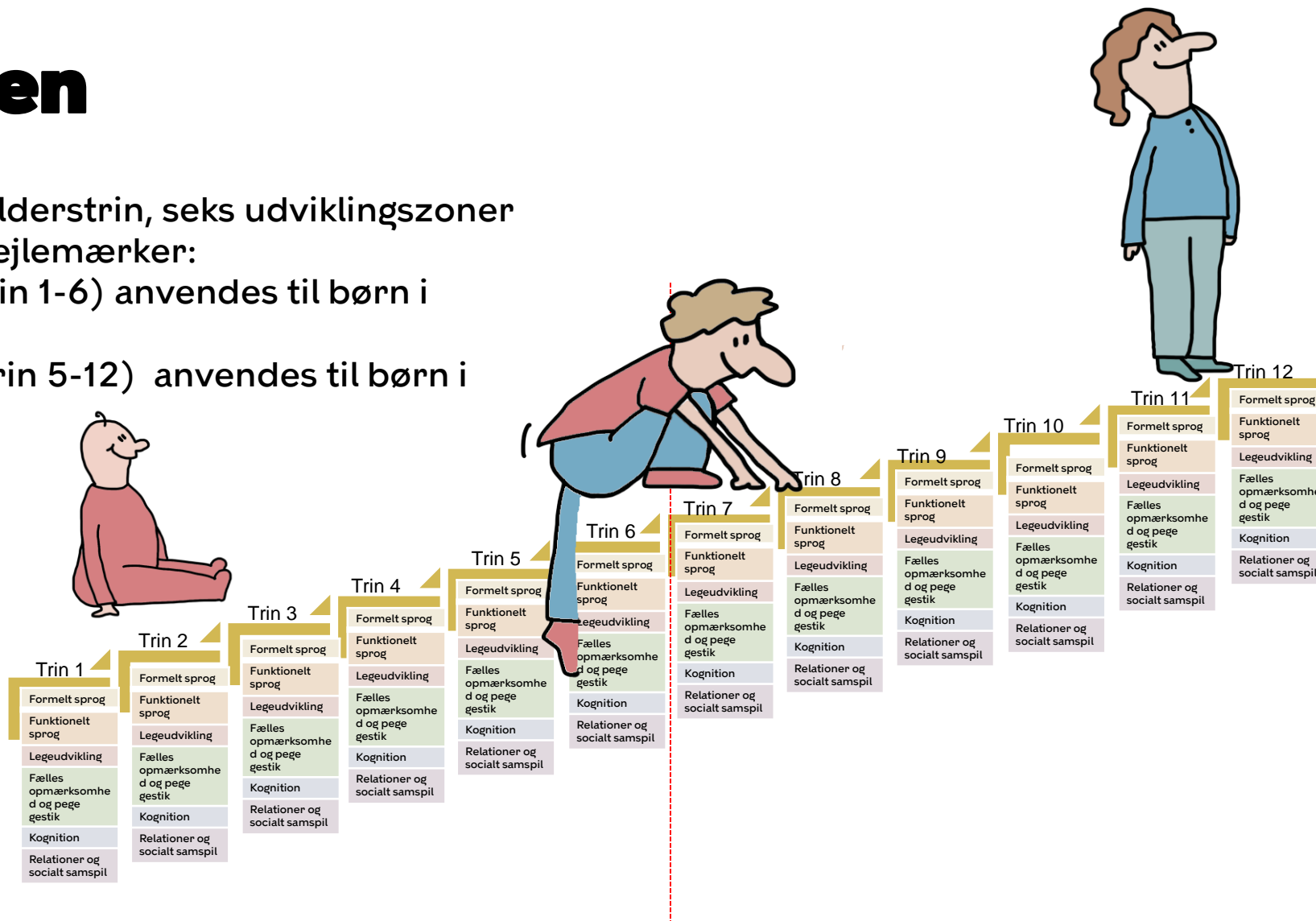
- SprogTrappen er en forskningsbaseret metode, der tager udgangspunkt i at rammesatte fagprofessionelles observationer i hverdagens mange aktiviteter, rutiner og lege
- Metoden understøtter systematik og retning i det sprogpædagogiske arbejde på 0-6-års området gennem faglig viden, progressionsforståelse og datainformeret praksisudvikling
- Formålet er at give pædagogisk personale og ledere indsigt i børns udvikling og omsætte viden (data) om det enkelte barn og institutionens børnegrupper til konkrete sprogpædagogiske handlinger i hverdagens læringsmiljø.

SprogTrappen

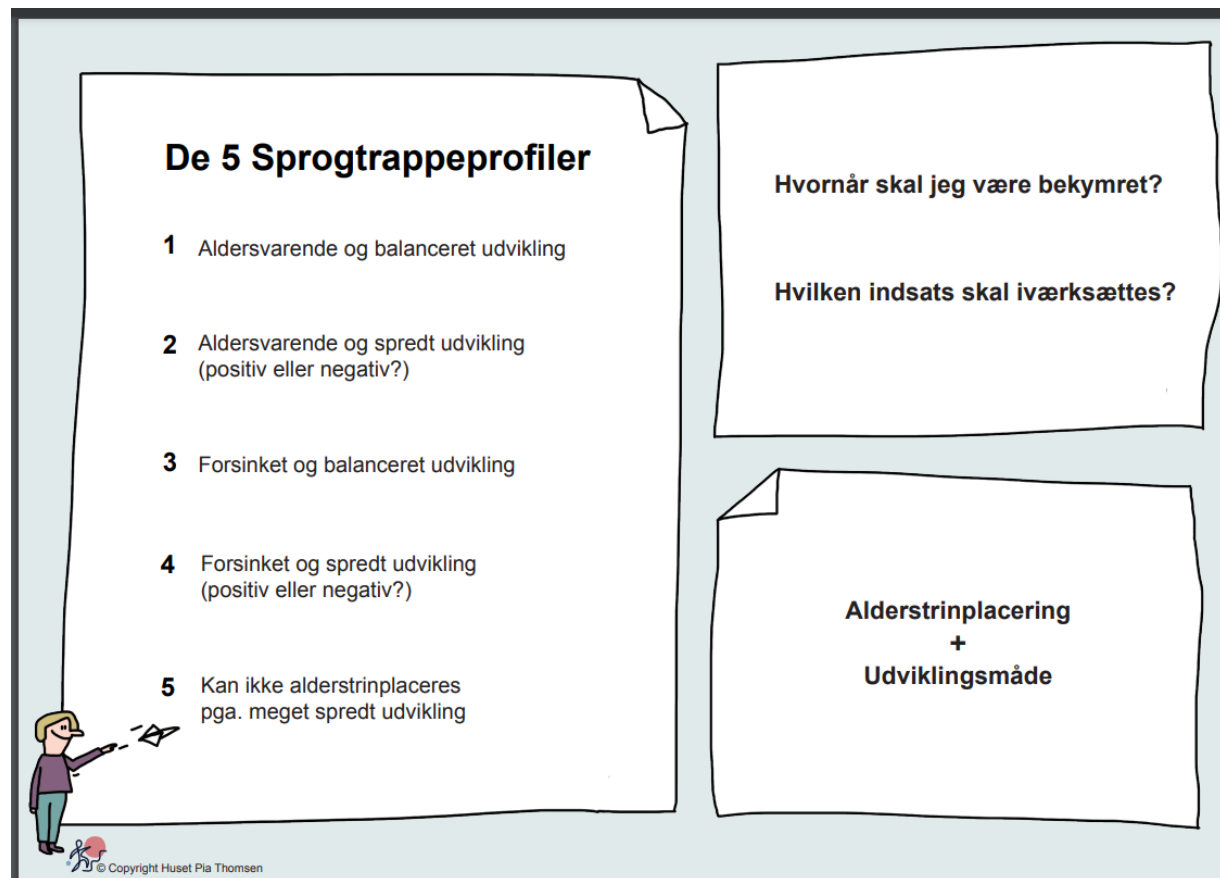
SprogTrappen består af 12 alderstrin, seks udviklingszoner og 72 forskningsbaserede pejlemærker:

- SprogTrappen 1 (alderstrin 1-6) anvendes til børn i vuggestue
- SprogTrappen 2 (alderstrin 5-12) anvendes til børn i børnehave.

Med SprogTrappen kan I arbejde med

- Indsigt i det enkelte barns og børnegruppens trivsel og udvikling over tid
- Retning og sammenhæng i indsatser: Følg barnets udvikling fra 0 til 6 år
- Hvordan I understøtter børnegruppens udvikling fra vuggestue og i børnehave
- Kapacitetsopbygning og kvalitetsudvikling af sprogarbejdet og læringsmiljøet i klynger/netværk
- Konkretisering af den styrkede læreplan og kvalitetsudvikling af forældresamarbejdet om sprog.

SprogTrappen i København

- I 2020 gennemførte 22 vuggestuer, et antal talehøre-lærere og sprogvejlederne i områderne pilotprojektet SprogTrappen - et redskab til at arbejde systematisk med børns sprogtilegnelse i 0-3 års alderen
- I 2021 blev SprogTrappen tilbudt til vuggestuer i klynger og netværk som en del af investeringscasen Sprogindsats. Implementeringen i vuggestuer sker i 42 klynger/netværk fra 2021-2022
- Fra marts 2022 kan klynger og netværk tilkøbe SprogTrappen til børnehaver som indeholder en kompetenceudviklingspakke.

SprogTrappen understøtter klynger og netværks arbejde med investeringscase Sprogindsats om:

- Systematisk og praksisnært arbejde med børns sprogtilegnelse
- Understøttelse af de sproglige læringsmiljøer
- Kapacitetsopbygning i klynger og netværk

SprogTrappen bliver implementeret i analog form

- I Københavns Kommune bliver SprogTrappen implementeret som et analogt forskningsbaseret progressionsredskab på papir
- Når voksne forholder sig til et ark papir, giver det ejerskab, dataforståelse og afføder nye forståelser og handlemuligheder
- Den analoge SprogTrappemetode er to vurderingsark med i alt 72 pejlemærker, et overbliksskema og forskellige metodeguides, fx en brugsvejledning, der sikrer en korrekt anvendelse af redskabet i hverdagen.

SprogTrappen 1	FORMELT SPROG	FUNKTIONELT SPROG	LEGEUDVIKLING	FÆLLES OPMÆRKSOMHED OG PEGEGESTIK	KOGNITION	RELATIONER OG SOCIALT SAMSPIL
TRIN 6 2;11 - 3;6 ÅR 	- Bruger komplekse sætninger med 6-8 led. - Anvender hyppigt grammatiske betyngelser som nutid/sidst eller endelig/færdig. - Forstår datid og fremtid i samtale og fortælling.	- Kan tale om færdiggjorte genstande, personer og hændelser. - Kan deltage aktivt i rim, rimser og sanglege (ikke fejlfrit). - Samtaler med andre børn og voksne med flere turtagninger. - Kan udføre opgaver eller handlinger ud fra sproglig instruktion.	- Indgår sprogligt aktivt i simple roller, forestillings- og fantasilege. - Er opmærksom på andre barns leg og udvikler egne erfaringer herpå. - Forsøger at løse simple konflikter eller problemer i leg sprogligt.	- Udtrykker kommunikative hensigter sprogligt understøttet af peggestik og kropslige positioner. - Forstår at egne hensigter kan være forskellige fra andres. - Begynder at udvikle mentalisering (forståelse) af fælles handlinger.	- Lovtaler verbale opmærksomhed og selvvalgte aktiviteter. - Behøver hjælp til at kunne lukke forrestretter ud. - Lovtaler lege eller 'spil' og inviterer andre børn med. - Forstår rutiner og opdagter, når de ændres. - Kan udføre små opgaver i rutiner.	- Kan udføre forskellige følelser. - Bruger fortællinger og fantasi til at skabe relation til andre børn. - Lovtaler lege eller 'spil' og inviterer andre børn med. - Forstår rutiner og opdagter, når de ændres. - Kan udføre små opgaver i rutiner.
TRIN 5 2;5 - 2;10 ÅR 	- Bruger navneord og udsagnsord. - Bruger sætninger med 3-5 led. - Anvender grammatiske betyngelser både rigtigt og forkert. - Læser ca. 70 nye ord om måneden, ca. 2 pr. dag.	- Kan følge simple instruktioner fra andre. - Udtrykker behov sprogligt. - Bruger 'hvad' og 'hvor' spørgsmål. - Indgår i samtaler med egne spørgsmål og spørgsmål. - Udtrykker sprogligt egne ideer og ønske om relationer til andre.	- Lejer velegnede rolle- og forestillingslege. - Bruger sang til at forhandle og udvikle leg. - Bruger egne erfaringer fra omverdenen i leg. - Er opmærksom på og efterligner andre barns gestik, handlinger, ord og sætninger i leg.	- Indgår i fælles opmærksomhed med andre børn om et fælles tæppe. - Indgår i fælles opmærksomhed med andre børn til at understøtte ord og sætninger. - Efterligner andres peggestik. - Indgår i kommunikative samtykker med andre.	- Har interesse og motivation for at udføre nye steder og handlingsvekslinger.	- Nyder at kigge på eller indgå i lege med andre børn. - Lovtaler omsorg for andre. - Udvikler relationer ved hjælp af kommunikation og sprog. - Udtrykker egne ønsker kommunikativt eller sprogligt. - Siger fra ved lyst til relation, aktivitet eller samspil.
TRIN 4 1;10 - 2;4 ÅR 	- Kombinerer ord til ordkombinationer (phraser). - Benævner genstande, personer og handlinger. - Gradvist forståelse af betydning (op- ned), mangfoldighed (mange), størrelse (stor - lille).	- Kommunikerer tydeligt egne behov i rutiner og aktiviteter. - Udtrykker sig i stigende grad vha. ord og eller ordkombinationer. - Kan indgå i simple samtaler og lytte til korte historier. - Udtrykker at genstande/personer kan være tilstede eller væk.	- Lejer forskellige funktionslege. - Indgår i simple konstruktionslege. - Deltager i turmøbler med andre børn. - Tager kommunikative og sproglige initiativer til leg med.	- Bruger pegestik og ord/ordkombinationer til at invitere andre børn til fælles opmærksomhed. - Efterligner andres pegestik (giver mig og deklarerer fortæl mig om) for at dele følelser og tanker med andre.	- Kan have fokuseret opmærksomhed på én ting ad gangen. - Kan vende tilbage til sin leg efter afbrydelse.	- Tager initiativ til og tager selv ture i samtale. - Lovtaler tilfredshed når en handling lykkes. - Er opmærksom på og efterligner andres handlinger. - Lovtaler tilid og genlyd i kontakten. - Kan navne på andre og familiemedlemmer.
TRIN 3 1;3 - 1;9 ÅR 	- Siger de første ord. - Bruger lydord som 'men men (bækkent)', 'ba' eller lydord som 'vov' og 'mjau'. - Har sjældne ord som 'far' og 'mor'. - Forstår ord som 'far' og 'mor'.	- Udtrykker kommunikative hensigter både lydmæssigt og i dagligtud og til forskellige personer. - Forstår ord og udtryk for følelser og indgår i turtagning og omringning. - Udtrykker sig i turtagning og omringning.	- Lejer med genstande og udforsker hvad de kan (funktionsleg). - Begynder at lege symbolske lege med/uden genstande. - Rollelege med genstande fra voksne, fx 'køkken' og 'barnes'.	- Anvender kombinationer af ord og peggestik til at kommunikere hensigter. - Begynder at lege symbolske lege med/uden genstande. - Forstår at to personer kan have et fælles rum (fx 'barnet' og 'barnet'). - Anvender ord og peggestik til at kommunikere hensigter.	- Kan udføre målrettede handlinger og indgår i turtagning og omringning. - Er vedholdende i turtagning og omringning. - Kan udføre målrettede handlinger og indgår i turtagning og omringning.	- Genkender og udtrykker følelser som vrede, glæde, frygt eller respektfuld. - Skelner mellem kendte og ukendte personer. - Efterligner andres kommunikative og handlinger. - Lovtaler tilid og genlyd i kontakten.
TRIN 2 0;8 - 1;2 ÅR 	- Pludrer med sig selv eller i samspil med andre. - Pludrer og støvler sig. - Forstår ord som 'far' og 'mor'.	- Andrer sig i kommunikativt og i turtagning og omringning. - Kan kommunikativt omringning og turtagning. - Kan kommunikativt omringning og turtagning. - Kan kommunikativt omringning og turtagning.	- Kan indgå i give-tage samspil. - Deltager opmærksomt i fx lege, klapp-lege og sanglege. - Kan efterligne andres handlinger og lyde med leg (fx 'duke', 'duke'). - Viser interesse i andres leg og indgår i turtagning og omringning.	- Kan indgå i fælles opmærksomhed med andre. - Anvender peggestik, ansigtsmimik eller tager til at dirigere andens opmærksomhed i en bestemt retning. - Bruger deklareret peggestik til at få andens opmærksomhed på handlinger.	- Lovtaler fokuseret opmærksomhed på genstande, mennesker og handlinger. - Bruger lyd og peggestik til at få andens opmærksomhed på handlinger. - Begynder at udtrykke interesse i andres handlinger. - Følger den voksne på afstand og følger den voksne på afstand.	- Deltager i turtagninger ved hjælp af lyd, peggestik og ansigtsmimik. - Kan genkende sig selv og andre. - Forventer respons på handlinger og handlinger. - Lovtaler tilid og genlyd i kontakten.
TRIN 1 0;0 - 0;7 ÅR 	- Børnet kurrer med lyde forrest i munden. - Lydene ligner mere og mere pludrelt og sprogligt. - Pludrelt er først vokaler og gradvist vokaler og konsonanter. - Reagerer på stemmer og sit eget navn.	- Udfører øjenkontakt og lytter efter kontakt. - Kan kommunikativt omringning og turtagning. - Reagerer på tale ved selv at lave lyde. - Begynder på turtagning med andre ved hjælp af ansigtsmimik, smil og lyde.	- Udvikler interesse for personer, genstande og handlinger. - Rækker ud efter genstande og vil holde. - Kan frembringe lyde. - Kan indgå i dyadisk samspil med en omsorgsperson.	- Bruger ansigtsmimik og tager til at få andens opmærksomhed. - Forsøger at etablere kontakt med lyde og ansigtsmimik. - Kan gradvist anvende kommunikativ gestik.	- Er opmærksom på personer og genstande i omgivelserne. - Kan have øjenkontakt med omsorgspersoner. - Reagerer på berøring og nyder social kontakt. - Lovtaler tilid og genlyd i kontakten.	- Bruger ansigtsmimik, hænder og krop til at skabe kontakt og samspil med omsorgspersoner. - Reagerer på berøring og nyder social kontakt. - Begynder at udføre egne handlinger og følelser. - Leder blødt følge den voksne berøring.